

Małgorzata Szczepanik

Toruń, ul. Kopernika 11-13

Informator Archeologiczny : badania 21, 211

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TORUŃ
ul. Kopernika 11-13

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Toruniu

Badania prowadziła mgr Małgorzata Szczepaniak. Finansował Urząd Miejski, Wydział Gospodarki Komunalnej, Biuro Odnowy Zespołu Staromiejskiego w Toruniu. Czwarty sezon badań. Późne średniowiecze i czasy nowożytne.

Rezultatem przeprowadzonych badań jest określenie rozmiaru działki mieszkalnej, dzięki odkryciu murów oficyny tylnej, datowanej na około połowę XIII w. Występowanie owej oficyny na dwóch obecnych sąsiednich działkach sugeruje, że w połowie XIII w. działki toruńskie były szersze, co potwierdzają wcześniejsze ustalenia historyków. Uchwycono pierwotny poziom osadniczy z 1 pop. XIII w., z którym łączy się solidna konstrukcja z drewnianych belek ułożonych na zrąb /szer. boku 2,8 m/ i drewniany spust z zapadką. Zapewne konstrukcję tę wiązać należy z pracownią rzemieślniczą, rodzaj której jest na razie niewyjaśniony z braku zabytków umożliwiających zdecydowane określenie funkcji.

W sumie badaniami objęto teren o powierzchni 95 m², z czego prawie połowę zajmowały: dwa drewniane szamba /wyeksplorowano jedno/, studnia i inne obiekty ceglane /zbudowane na planie koła i prostokąta/, użytkowane jako szamba w różnych okresach od XIV do XIX w. Wypełnisko ich w zdecydowanej większości stanowi mierzwa, oraz w dwóch przypadkach gruz ceglany zalegający w górnych partiach obiektów.

Z czterech sezonów badawczych uzyskano około 24 tysięcy zabytków ruchomych, z czego 10,5 tysięcy przypada na późne średniowiecze, 13,5 tysięcy na czasy nowożytne. Wśród zabytków z późnego średniowiecza i z czasów nowożytnych liczba ceramiki nie przekracza 50 % całości. Wydobyto 53 całe naczynia średniowieczne i około 4 tysięcy fragmentów ceramiki, z czego po wyklejeniu uzyskano 131 całych form. Naczyni nowożytnych wykopano tylko 8, ale z 6,5 tysiąca fragmentów wyklejono aż 210 sztuk. Bardzo ciekawą i liczną kategorię zabytków stanowią wyroby ze szkła. Uzyskano około 850 fragmentów naczyń średniowiecznych /wyklejono kilka okazów/, oraz około 23 tysięcy fragmentów wyrobów szklanych z czasów nowożytnych. Pozostały inwentarz zabytkowy stanowią wyroby z drewna, między innymi talerze - klepkowe i toczone, ze skóry, żelaza, brązu, kości, tkaniny.

Obecny sezon był ostatnim etapem prac prowadzonych na tym stanowisku.

TORUŃ
Zespół Staromiejski

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Toruniu

Badania prowadzili archeolodzy z PAK PP PKZ O/Toruń pod kierunkiem dr. Jana Grzeskowiaka /autor sprawozdania/. Finansowało Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej, Biuro Odnowy Zespołu Staromiejskiego. Trzeci sezon badań. Średniowiecze i czasy nowożytne.

W latach 1985-1987 Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska PP PKZ O/Toruń sprawowała nadzór archeologiczny nad wszystkimi pracami ziemnymi na terenie Starego i Nowego Miasta Torunia, zespołu zamkowego i na terenie średniowiecznych przedmieść, bezpośrednio sąsiadujących z Zespołem Staromiejskim.

Łącznie zarejestrowano i udokumentowano stratygrafię oraz pozostałości budownictwa w ponad 60 wykopach a ilość nowych obiektów i jednolitych zespołów nie przekracza 40. Badanie tego typu są wybiórcze, niepełne.

Przykładem konieczności uzyskania dalszych materiałów dla pełniejszej interpretacji mogą być prace przeprowadzone w rejonach np. kościołów św. Jerzego i św. Wawrzynca już nie istniejących. W jednym i drugim przypadku prace ziemne przeprowadzono tu na dość dużych powierzchniach. Mimo to nie wystarczają one jeszcze do rekonstrukcji m.in. tak istotnych momentów, jak rozplanowanie kościołów i budowli towarzyszących - klasztornych, szpitalnych..., faz budowy, precyzyjnej chronologii itp.